

ÖLÜM BİR KURTULUŞ MUDUR?

1954

Hüseyin Rahmi Gürpınar 1864-1944

KİŞİLER

Nusret Hulki Bey Doktor olan Nusret Hulki Bey, genç ve tanınmamış bir doktor olduğundan bu konuda çözüm üretim, hasta sayısını arttırmak ister. Kendine ait muayenehanesi ve bir sekreterle, dışarıdaki işlerini yürütebilecek iki yardımcısı vardır.

Ahmet Sami Bey Geleneksel ve sert bir baba olan Ahmet Sami'nin bir kızı vardır. Kızının aşık olduğu adamın fakir ve serseri olduğunu düşünmektedir. Bu sebeple evlenmelerine karşı çıkar.

Vasfiye Sami Hanım Duygusal bir genç kızdır. Nüzhet'e aşiktir ve ona kavuşamayacağını anladığında intihar etmeyi düşünür.

Şefika Hüsnü/Alı Tayfur Efendi Nusret Hulki Bey'in yanında çalışan yardımcılarıdır. Sertifikalı dedektiflerdir. İşlerini başarı ile yürütürler.

Adil Cevri Bey Paşa soyundan gelmektedir. Servetleri azalmıştır fakat hala idare edebilecek kadar maddi durumları mevcuttur. Kokain kullandığı için ruh sağlığını yitirmiştir. Fahri ve Nazmiye isimli iki çocuğu vardır.

Veysi Dört yaşındayken konağa alınmış genç bir Arnavut'tur. Gülfem'e aşiktir. Dürüst, cesur biridir.

Gülfem Esirlik kaldırılmış olmasına rağmen annesi tarafından küçük yaşta parayla konağa satılmıştır. Hür bir evlatlık gibi büyümüştür. Veysi'ye aşiktir fakat beyleri onu rahat bırakmamaktadır.

ÖZET

Nusret Hulki, kendine ait muayenehanesi olan fakat pek bilinmeyen bir doktordur. Birkaç hasta dışında ofisine gelen yoktur. Bu şartlar içindeyken bir çözüm yolu bulur. İntihar alanında hiç uzman olmadığını ve gazetelerde sürekli intihar vakalarının haber yapıldığını fark eder. İntihara meyilli insanların başvuracağı bir uzman olmaya karar verir. Konu ile ilgili literatür taraması yapar, çeşitli incelemeler ve makaleler okur. Gazeteye bu konu hakkında görüşlerini sunduğu makaleler gönderir ve makaleleri ilgi çeker. İlgi çekmeyi başardıktan sonra da direkt intihar etme düşüncesinde olan insanlara seslendiği, onlara yardım edebilmeyi vaat ettiği bir yazı yayınlar. Bu şekilde hasta sayısı giderek çoğalır. Özellikle ücretsiz hasta baktığı Salı günleri çok fazla kişi başvuruda bulunur ve doktorun deneyimleri artar. Hastalarına kime zaman yardımcı olabilir, kimi zaman intiharlarını engelleyemez. Fakat her vaka ona tecrübe olarak geri döner. Bu konuda inceleme yapmayı isteyecek meslektaşları ile dernek kurma girişiminde bulunur. Romanda öne çıkan iki vaka vardır. Birisi, babası onaylamadığı için sevdiği erkekle evlenemeyen Vasfiye ve Nüzhet'in intihar girişimidir. Diğerisi ise kokain bağımlısı Adil Cevri Bey'in ailesinin huzurunu bozacak davranışlarda bulunarak sürekli intihara kalkışmasıdır. Adil Cevri Bey ve çocuklarının, evde çalışan Veysi ve Gülfem'in aşklarına engel olması ise bu çifti intihara sürükleyecektir.

ÖYKÜ

İntihar üzerine uzmanlık Muayenehanesine ayda birkaç kişiden başka kimse gelmeyen Doktor Nusret Hulki, bu duruma çare bulmaya çalışır. Gazetelere reklam veren doktorların imajının iyi algılanmadığını biliyor, hastalara yetişemeyen yaşlı doktorların da gençlere bu konuda yardımcı olmadığını fark ediyordur. Aklına birçok hastalığın uzman doktoru olduğu fakat adeta salgın gibi yayılan intihar vakalarının uzmanının olmadığı gelir. Bu alanda kendini geliştirmeye ve isim yapmaya karar verir. Bir rakibi de olmadığından hemen dikkat çekebilecektir. Doktor çok çekici şeyler vaat etmeyi ve az insan bile kurtarabilirse insanlık için de yararlı bir şey yapmış olacağını düşünür. Uzmanlığını intihar üzerine yapmak için bu konuda incelemeye girişir.

Doktorun gazetedeki seslenişi Nusret Hulki, konuya ilişkin kataloglar toplar. Konuyla ilgili çeşitli dillerde yazılmış bir kitap yığını ile karşılaşır. Kendi toplumunda ise intiharla ilgili birbirinin dediğini

tekrarlayan birkaç makale vardır. Ülkesinde bu alana hiç el sürülmediği için her şeyi baştan yapması gerektiğini ve bu durumun zorluğunu biliyordur. En önemli unsurlardan birinin telkin olduğuna kanaat getirir ve ustalıklı yapılırsa en iyi ilaçtan daha iyi geleceğini düşünür. Doktor Hulki, içinde bulunduğu yüz yılın son inceleme ve buluşlarından esinlenerek intiharla ilgili gazetelere dikkate değer makaleler göndermekle işe başlar. Bu makalelere epey ilgi duyulur. Sonrasına intihar etme düşüncesinde olanlara doğrudan doğruya seslenir. Bu konudaki düşüncelerini, onların duygu dünyasına dair görüşlerini ve saptamalarını ifade ettikten sonra kendisinin bu problemin üstesinden gelebileceğini, güven ve inançla uzattığı elleri tutmalarını söyler. Eğer karşısındaki kişiyi ikna edemezse kendisinin de onunla ölüme gideceğini söyleme cüretinde bile bulunur. Yazısının sonunda ismi, unvanı ve adresi vardır.

Salı günlerinin yoğunluğu Bu ılandan sonra doktorun çağrısına birkaç ilgi gösteren kişi olur. Ama bunlar muayene ücreti verebilecek türden kişiler değildir. Bu sebeple doktor, bekleme salonuna hastalar için muayene, konsültasyon, rapor ve benzeri şeylerin ücretlerini belirten levhalar asar. Salı günlerini de parasız kabullere ayırır. Salı günleri gittikçe kalabalıklaşan muayene günü olmaya başlar. Hasta sayısı arttıkça da doktorun da ustalığı artar. Bu kalabalık sayesinde, bazı sahtekârları da hemen anlama yeteneği geliştirir. Bu sahtekârlar, neden intihar etmek zorunda olduklarını anlatarak para koparmaya çalışan ya da iş bulmak için ricada bulunan kişilerdir. Doktor bu kişilerle de uğraşmayı görev bilir ve bunların da reklamına katkıda bulunacağını düşünür. Çoğu için uyguladığı bir taktik vardır. Onlara inanmış gibi yapıyor, hayata başka açıdan bakmaları için telkinde bulunuyor ve başarılı olmayanınca acısız şekilde ölmelerini sağlayacak bir zehiri hemen içebilmeleri için verebileceğini söylüyordur. Ölmeye niyeti olmayan hastalar bahaneyle yanından ayrılıyordu. Daha sonra Nusret Hulki Bey parasız günün karabalıklığına önlem olarak numara sistemini uygular. En fazla yirmi hasta muayene eder.

Gelen tuhaf mektup Bir gün Halikoğlu Halik imzası ile yazılan tuhaf bir mektup alır. Kendisi intiharın eşiğindedir. Ümitsizliğini, duygu ve düşüncelerini mektupta uzun uzun anlatmıştır. Doktorun ilanı hoşuna gitmiştir. Onunla görüşmeye geleceğini ama amacının kendini muayene ve tedavi ettirmek olmadığını yazmıştır. Amacı doktoru da kendi inançlarına getirmektir. Yazısına bu şekilde son verir ve yüz yüze görüşmek üzere saygılarını bildirir. Doktor mektubu ilginç bulur. Bu hasta ile yüz yüze görüşüp tam olarak neyi olduğunu anlamak için sabırsızlanır.

Ahmet Sami'nin soruları Doktor hastalarını muayene için uğraşırken telefon çalar. Telefondaki adam mahallesinde arka arkaya üç intihar olduğunu ve bu intihar salgını hakkında yüz yüze görüşmek istediğini söyler. Akşam için randevulaşırlar. Ahmet Sami görüşmeye gelir. Mahallesinden bahseder. Mahallesi aristokrat bir mahalle değildir. Herkes birbirinin evinde ne olup bitiyor haberdardır ve kahvehanelerde, komşu toplantılarında bunlarla ilgili dedikodular yapılıyordu. Gazetede birbirine yakın günlerde gerçekleşen üç intihar vakası haberi yer almıştır. Aşk, iftira ve kıskançlık sebepleri ile yapılan bu intiharlar üzerine çok geçmeden mahallesinde de aynı sebeplerle üç intihar gerçekleşir. Ahmet Sami, intihar olaylarının bu şekilde birbirini etkileyip etkilemeyeceğini sorar. Doktor bu konudaki görüşlerini aktarır. Adam yine de bulaşma gibi bir durumun olup olmayacağı konusunda ısrarla sorar. Doktor birbirinden etkilenme ile ilgili hiçbir bilim adamının kesin bir şey söyleyemeyeceğini ifade eder. Konuşma sonunda anlaşılır ki adamın genç bir kızı vardır ve sevdiği adam ile evlenmesine izin verilmediği için kızgın bir şekilde intihar edeceğini söylemiştir. Olanların kızını etkileyip etkilemediğini ve gerçekten intihar etme ihtimalinin olup olmadığını sorar. Doktor birkaç soru sorduktan sonra böyle bir tehlike olabileceğini ama emin olmak için kızı görmesi gerektiğini söyler.

Doktor, Vasfiye ile görüşür Ertesi gün erken saatlerde ismi Vasfiye olan genç kız doktorun yanına gelir. Doktor yalnız görüşmek istemiştir. Kız babasının ısrarı ile gelmiştir. Oldukça mutsuz ve umutsuz görünüyordu. Kızı önce müsaadesi ile muayene eder. Vücudunda bir hastalık olmadığını ama manevi bir acının etkisi altında olduğunu anladığını söyler. Genç kız utanır. Babasının niyetini de anlar. Babasının onun duygularını anlamadığını, evlilik için öncelikle sempatinin olması gerektiğini söyler. Bütün ruhu ile sevdiği adama gönül vermiştir ama babası kesin konuşuyor onu Nüzhet'e vermeyeceğini söylüyordu. Nüzhet ile kararlarını vermişlerdir. Bunun ölüm ile ilgili olduğunu ima eder. Doktor ona, babasının yaşı dolayısıyla deneyimlerinden, intiharın çözüm yolu olmadığından, toplumun bu konu ile ilgili durumundan bahseder. Aralarında hararetle bir konuşma geçerken kapı vurulur. Dışarıdan gelen ses Nüzhet'indir. Doktor, babası yokken sevgilisini içeri almaya uygun bulmaz ama genç kız ikisini yan yana gözlemlene fırsatı bulacağını ve yalnız olmayacaklarını öne sürerek doktoru ikna eder,

Nüzhet ve Vasfiye'nin kaçışı Doktor, Nüzhet'i görür ve ilk izlenimi olumsuz olmaz. Nüzhet ya ölüm ya hayat diyerek düşüncelerini net şekilde ifade eder. Vasfiye'ye kavuşmazsa kendini öldüreceğini söyler. Nusret Hulki, sözlerini çocukça fakat samimi bulur. Nüzhet'e göre babası Vasfiye'yi zengin ve yaşlı bir adama vermek için ona vermiyordu. O sırada birden bire kapı açılır ve Ahmet Sami Bey oldukça kızgın şekilde içeri girer. Doktora emanet ettiği kızının yanında Nüzhet'i görünce çok öfkelenir. Nüzhet ve Vasfiye bir iki gizli mimikle bakışır. Nüzhet'i odadan kovan Ahmet Sami Bey, peşinden kızının gittiğini görünce onu durdurmaya çalışır ama kız kaçar.

Ahmet Sami Bey'in pişmanlığı Ahmet Sami Bey fenalaşır. Doktor, kızının peşine adamlarını taktığını, onu bulacaklarını söyler ve Ahmet Sami ile ilgilenir. Adam sakinleşince onunla konuşur. İki genci bir arada görebek bir kaniya varmak istediğini söyler. Doktor, durumun hassas olduğunu eğer gençleri evlendirmezse intihar etme olasılıklarının büyük olduğunu söyler. Kızını sevdiği adama vermesini öğütler. Kızı eğer mutsuz olursa boşanabilecektir ama diğer türlü ölümden geri dönüş yoktur. Nüzhet'i yakışıklı, zeki ve genç bulmuştur ve bu sözleriyle Ahmet Sami'yi yumuşatır. O sırada Doktorun adamlarından telefon gelir. İzlerini bulamamış ama aramayı sürdürüyorlardır. İntihar eden iki kişinin kimliğine ulaşmaya çalışıyorlardır. Ahmet Sami Bey fenalaşır. Kızı kurtulursa onu istediği kişiyle evlendireceğini söyler. Birkaç saat daha geçer. Beklemek giderek daha sıkıntılı olur. Telefon eden dedektiflerine, Ahmet Sami'nin değişen fikirlerini söylerler ve çocukları bulunca iletmesini isterler.

Vasfiye ve Nüzhet kurtulur Doktorun dedektifleri çok zor da olsa Nüzhet ve Vasfiye'yi bulur. Deniz kıyafetleriyle yüzmeye gidiyor gibi sahile gidip intihar etmeye karar vermişlerdir. Son kez kıyıda konuşurken onlara doğru koşan iki kişiyi görünce ikisi için geldiklerini anlamış ve kendilerini denize atmışlardır. Tam boğulurlarken kendilerinden geçmiş şekilde denizden çıkartılırlar ve ilk yardım yapılır. Kendilerine gelince Vasfiye'ye babasının fikrin değiştiği söylenir. İnanmayan kız babası ile konuşturulur ve doktor sayesinde iki genç kurtulmuş olur. Babasıyla kız ağlaşıp buluşurlar ve Nüzhet'de Ahmet Sami ile yakınlaşır.

Dernek toplantıları Doktor Nusret Hulki, bu şekilde birkaç kişinin daha hayatını kurtarır. Tüm çabalarına rağmen kurtaramadıkları da oluyordur. Ancak olumlu olumsuz tüm çalışmalar uzmanlığını artırır. İntiharı doğuran nedenlerin çokluğu ve çeşidi yüzünden zorlukların üstesinden gelmekte zorlandığı olur. Sadece dedektiflerinin yardımı yetersiz kalır. Bazı meslek arkadaşlarının yardımına da ihtiyaç duyar. Durumu birkaç doktora açar. Hemen ilgi gösterenler olur. Doktorun ofisinde on beş günde bir toplanmaya karar veriler. "İntihardan Koruma" adı altında bir derneğin bu toplantılar sonucu ortaya çıkabileceği düşünülür. Toplantının açılışınca intihar türleri konuşulur ve açıklanır. İntiharın nedenleri, Doktorun bu konudaki görüşleri toplantıdakilere sunulur. Toplantının sonunda başlattıkları bu girişimin ilk olduğunu söyleyen Doktor, şimdiki kadar yirmi insan kurtardığını, bu yirmi sayısını katlayarak artırılırsa topluma çok fazla insan kazandırabileceklerini söyler. Üyeleri az, araçları eksik ve bütçeleri fakirdir. Bu iyi niyetlerinin yararları halk gözünde gerçekleştikçe etkileri artacak ve ilgi de çoğalacaktır.

Doktordan istenen acil yardım Başka bir gün henüz hastalar gelmemişken Doktorun telefonu çalar. Tanımadığı bir ailedir ve acil gelmesini, tabancayı alıp odaya kapanan birinin kurtarılması gerektiğini söyler. Onlar birtakım sözlerle içerideki kişiyi oyalıyorlardır. Doktor adrese gider. İki yardımcısını arabada bırakır. Uşak aracılığı ile konağa girer. Burada yaşanan kişilerin soylu, zengin atalarının varisleri olduklarını anlar. Onu bir kadın karşılar ve hastayı tanıdığını söyler. Ona mektup gönderen Halikoğlu Halik isimli kişidir. İçerideki adam ölüm, intihar ile ilgili acı tiratlar atıyor, adeta tiyatro sahnesinde gibi sesleri geliyordur. Bazı cümleleri başında Azrail'e ile bile sesleniyordur.

Hasta ikna edilir Nusret Hulki, bu sözleri dinlemekteyken yan taraftaki kapı aralığında genç bir kızla deminden beri kendine yol gösteren uşağın flört etmekte olduğuna dikkat eder. Doktor, kendini öldüreceğini söyleyen hastanın felsefi sözlerini daha fazla dinlemeye katlanamaz. Kapıya vurur. Kendisinin mektup göndermiş Doktor olduğunu ve onu görmeye geldiğini söyler. Doktora bu dünya ile işi kalmadığını söyler ve reddeder ama Nusret Hulki bir şekilde onu ikna eder. Nihayet kapı açılır ve doktor içeri alınır.

Doktor tabancayı almayı başarır İçerisi talan edilmiş vaziyettedir. Adil Cevri Bey'in elinde koca bir tabanca vardır. Doktor delillerle uğraşma konusunda iyi olduğundan, ona korktuğunu belli etmemesi gerektiğini yoksa daha fazla üzerine geleceğini biliyordur. Adil Cevri, Doktorun tabancaya baktığını görünce korktuğunu düşünür ama Nusret Hulki korkmadığını, tabancalara ilgisi olduğunu söyler. Tabanca hakkında tahmin yürütür ve modeli hakkında konuşur. Adam çok merak ediyorsa inceleyebileceğini söyler ve tabancayı doktora verir. Nusret Hulki, adam görmeden el çabukluğu ile

tabancanın dolu şarjörünü alır ve cebine saklar. Adama boş tabancayı verir. Adil Cevri durumu fark etmez.

Adil Cevri'nin kokain bağımlılığı Doktor tabancayla neden kendini öldürmeye çalıştığını sorar. Adam ailesi ile anlaşamadığını, iyi niyetli olsa da sorunlar olduğunu, hiçbir doktorun onun ruhundaki iki yaratılışı tedavi edemediğini söyler. Ona göre bir yanı şeytan, bir yanı insandır. O sırada karısı devreye girer ve beyaz tozu çektiği zaman şeytanlaştığı söyler. Adam kadını görmeye tahammül edemiyordu. Yaşlandığını düşünüyor ve konaktaki genç hizmetçiyi kıskandığından aralarına girdiğini söylüyordu. Kadın ise asıl genç hizmetçinin ondan köşe bucak kaçtığını iddia eder. Ayrıca kocası kullandığı beyaz toza karısını, kızını ve oğlunu bulaştırmak içinde baskı yapıyordu. Kadın ve adam aralarında bu şekilde tartışırlar. Adil Cevri Bey'in gözü evdeki hizmetçi Gülfem'dedir. Ama oğlu Fahri'de ona aşiktir. Bu sebeple ikisinin arası son derece kötüdür ve kızı birbirlerinden kıskanmaktadırlar. Cevri Bey bu konular konuşuldukça Gülfem'i kıskanmaya başlar ve oğlunu, genç kızı sonra da kendini öldüreceğini söyler.

Önlenen facia O sırada kapı gürültüyle açılır ve Fahri içeri girer. Baba oğul birbirlerine nefret dolu sözler söylerler. Doktor, akıl sağlığı yerinde olmadığı belli olan bu adama, karısı ve oğlunun bu şekilde sözler söylemesini doğru bulmaz. Fahri susmaz ve babasının herkesi kandırdığını, intihar edecek olsa çoktan etmiş olacağını söyler. Babasına göre bu sözler onu intihara kışkırttığının kanıtıdır. Sinirlerine hakim olamaz ve kendini öldürmeden önce onu öldüreceğini söyleyerek oğluna silah çeker. Fakat silah boş olduğundan bir facia önlenir. Kokainman adamın elinden zorla tabanca alınır ve Doktor sakinleştirici bir reçete yazar.

Konaktaki durumlar Doktor odadan çıkınca evdekilerle konuşur. Böyle hastaları güzellikle idare etmeleri gerektiğini söyler. Adil Cevri Bey'in karısı götördükleri doktorların, ruhça hırpalandığını, idrarının azaldığını, kalbin iyi durumda olmadığını teşhis ettiğini anlatır. Bazen dili dolanıyor, bazen iyi göremiyordu. Hayallerle uğraşıyordu. Günden güne vücutça ve ruhça çökmektedir. Doktor, hastaya kokaini bıraktırmaları gerektiğini, gerekirse bir yere yatırmalarını öğütler. Ayrıca oğlunun davrandığı gibi de davranılmaması gerektiği konusunda uyarır. Fakat oğlu da basından dolayı kokaine alışmıştır. Bu sebeple o da laftan anlamıyordu. İçeriden ağlama sesi gelir. Bu da kızları Nazmiye'dir. Annesi, birilerinin kızı aileden delilik geçebileceğini söylediğini ve bu sebeple ağladığını anlatır. Doktor bu söyleme karşı çıkar. Sonra anlar ki kız da kokain kullanmaya başlamıştır. Birtakım öğütler daha verir ve evden ayrılmak için ilerler. Kahya kadın kimsenin olmadığı an Doktorun kulağına ev ile ilgili birkaç şey söyler. Nusret Hulki tüm parçaları birleştirir. Evdeki erkeklerin Gülfem, kadınların uşak Veysi'ye aşık olduğunu anlar. Fakat bu iki genç asıl birbiri seviyordur. Veysi ve Gülfem etraflarındaki engellerden kavuşamıyorlardır.

Gülfem, paylaşılmaz Adil Cevri Bey, o akşam yine kokain çeker. Gülfem'i yanına çağırır ama Gülfem gitmez. Veysi alt katta Gülfem'i sıkıştırarak yanına gitmesine izin vermediğini söyler. Fahri merdivenlerden onu görür ve Gülfem'i sorar. Veysi bilmediğini söyler. Gülfem o sırada saklanmıştı. İki erkek tartışırlar. Neredeyse yumruk yumruğa duruma geleceken Fahri velinimetine el kaldırdığı için Veysi yi aşağılar. Kokainin verdiği etkiyle silahına davranır. Sövmelerle de epey gürültü olur. Nazmiye gelerek abisine destek çıkar. Saklanan Gülfem'i bulacağını söyler. Gülfem kömürlüğün en karanlık köşesinde bulunur. Kızı kimden niye saklandığı konusunda sıkıştırırlar ama ağzını açıp bir şey demez. Veysi baskılar yüzünden söze karışır ve herkesin her şeyi bildiğini, kimin kimde gönlü olduğunu açık olduğunu ve artık bilinmezlikten gelinmemesi gerektiği söyler. Bu konuşmalar üzerine Adil Bey de olaya dahil olur. Baba oğul arasında da tartışma çıkar. En son silahlar çekilince herkes kaçışarak dağılır.

Veysi ve Gülfem'in kaçıışı Sabah olduğunda Veysi ve Gülfem konakta bulunmaz. Kaçtıkları anlaşılır. Konağın Hanım'ı, Nusret Hulki'yi arar. Durumu anlatır. İkisinin intihar etmiş olabileceklerinden şüphelenir. Evden hiçbir şey almamışlardır. Paraları da yoktur. Onlar için endişelidir. Doktor henüz intihar ettiklerine dair bir ipucu olmadığını, araştırıp onları bulabileceği söyler. Hemen yardımcılarıyla eve gider. Veysi ve Gülfem'in odalarını inceler. Araştırmalar sırasında işe yarar pek bir şey bulamaz. Tek ipucu Gülfem'in odasında bulunan nota kâğıdıdır. Bir zamanlar ut dersi aldığı öğrenir. Öğreteni Bedriye'nin adresini alarak oradan ayrılır.

Bedriye Hanım'dan öğrenilenler Hemen Bedriye Hanım'ın adresine gidilir. Burada öğrencilerine ders veriyordu. Bir şekilde kadınla görüşürler. Veysi ve Gülfem'in kaçtığı ve intihar etmelerinden şüphelendiklerini anlatırlar. Kadın çok üzülür. İkisinin aşklarına şahit olmuştur. Kendine başvurmadıklarını söyler. Dedektifler, ders alırken yakın olduğu kişiler olup olmadığını sorunca bir isim

öğrenirler ve adresi alırlar. Bu kişi Nihat Fevzi Hanımdır. Bir eczacı kızıdır, annesi hasta olduğu için bir süredir gelmiyordur.

Gülfem ve Veysi'nin izi bulunur Vakit kaybetmeden aldıkları adrese giderler ve Nihat Fevzi Hanım'ı sorarlar. Yaşlı hizmetçi, kızın evde olmadığını, annesi hasta olduğundan onunla kaplıcalara Bursa'ya gittiğini söyler. Evde sadece kızın halası vardır. Hala, Gülfem ve Veysi için geldiklerini anlar. Önceki iki gün Veysi ve Gülfem'im orada kaldığını, konaktan bir şeylere çalarak kaçtıklarını düşünmediğini, misafirlilik için geldiklerini düşündüğünü söyler. Çok umutsuz görünüyordur. Gülfem kütüphanelerinden sürekli bir kitabı çıkarıp okumuş ve nedenini sorulduğunda zehirlerin tuhaf etkilerini merak ettiğinden okuduğunu söylemiştir. Halaya çocukların birbirini sevmek dışında suçu olmadığı, hırsızlık yapmadığını söylerler.

Gülfem ve Veysi'nin intiharı Dedektifler zabıtaya da başvurur sertifikalarını gösterirler. Onlardaki bilgileri paylaşırlar. Zabıttan da olumsuz yanıt alırlar ama pes etmezler. Sonunda bir ize daha ulaşırlar. Veysi ve Gülfem, Eczacı Fevzi Bey'in evinden çıktuktan sonra, onlara benzeyen bir çift bir parkta görülmüştür. Burada bir süre dolaştıktan sonra bir taşın altına bir not koyarak ortadan kaybolmuşlardır. O sırada, orada iki çocuğu ile gezinen biri durumu gördüğüne dair tanıklık etmiştir. Gösterilen taş altından gerçekten not bulunmuştur. Gülfem ve Veysi, mektup yazıp arkalarında bırakmıştır. Birbirlerini sevdiklerini ama birbirlerine kavuşamayacaklarını bildiklerini anlatıp, insafsızca geleneklerden ve intihara karar vermelerinden bahsetmişlerdir. Denize arabasını boşaltan bir temizlik işçisi de olayın devamına şahit olmuştur. İki kişinin kuş gibi kendini denize bıraktığını ve denizin içinde kaybolduklarını söylemiştir.

Baba ve oğlun bitmeyen kavgası Adil Cevri Bey, kokainin etkisi ile ikisini denizin altında sarmaş dolaş bırakmayacağını, ikisinin mezarı ortasına gömüleceğini söylüyor, kıskançlık krizine giriyordur. Fahri de ondan farklı değildir. O da kıskançlık içindedir. Bir ölünün paylaşılabilmesi durumu büyür büyür ve bir gece oğlan babasını silahla yaralar. Olay gazetelere kadar yansır. Doktor Nusret Hulki'nin başka bir danışanını dinlediği, söylediklerinin tutarsızlığını fark ettiği son bölümle hikaye bitmektedir.

TEMALAR

İntihar Romanın ana teması intihardır. İnsanları intihara sürükleyen sebeplerin çeşitliliği, intihar olgusunun toplum üzerindeki etkileri üzerine düşünceler, tartışmalar içermekle birlikte kesin yargıların yer almadığı görülür. İntiharların çeşitli ruhsal hastalıklar sebebiyle nedensiz yahut tamamen hayata bağlı nedenlerle meydana geldiği, bu tür ölümleri kategorize etmenin çok mümkün olmadığı söylenebilir. İntihara meyilli kişiler sadece doktorların değil tüm toplumun anlayışına muhtaçtır.

Aşk Romandaki vakalarda görülen aşklar, otorite görülen kişiler tarafından onaylanmamakta ve aşkların kavuşulması engellenmektedir. İntiharın en fazla öne çıkan sebeplerinden birinin aşk/kara sevda olduğu belirtilir. Özellikle yaşlarının küçük olması, hayata geniş açıdan bakmamaları ve duygularının etkisinde daha fazla kalmaları sebebiyle genç kişilerin yaşadıkları aşkın önüne engeller koymak tehlikeli sonuçlar doğurmaktadır.

Uyumsuz aile ilişkileri/Madde bağımlılığı Sorumluluk bilinci, hayat amacı olmayan veya boşlukta kalmış kişilerin alkol, uyuşturucu, kumar, intihar gibi kötü alışkanlıklar ve eylemlere yönelmesi kaçınılmazdır. Çünkü boşlukları doldurma ihtiyaçları vardır. Romanda Adil Cevri önderliğinde, o ve çocuklarının kokain bağımlılığı dolayısıyla aile bağları çözülmüştür. Geçimsiz, uyumsuz aile ilişkileri ve saldırgan davranışlar ortaya çıkmıştır. Madde bağımlılığı, ruhsal ve fiziksel sağlığı bozmakla birlikte, kişinin tüm ilişkilerini olumsuz şekilde etkilemektedir.

KARAKTER ANALİZİ

Nusret Hulki Bey (Girişimci)

Karakter Nusret Hulki, akıllı ve çalışkan bir doktordur. Kötü giden işlerini yoluna koymak için farklı yollar dener ve başarılı olur. Girişimci özelliği, kendine amaçlar belirlemesi ve azmi sayesinde, içinde bulunduğu toplumda üzerinde pek durulmamış intihar konusuna eğilir ve bu konuda uzmanlaşmaya, adını duyurmaya başlar. Vakaları incelerken dikkatli ve uyanık olduğu görülür. Olumlu özellikleri ön planda olan bir karakterdir.

Aktivite Nusret Hulki'nin iş yaşamı hakkında detaylı bilgi verilirken, sosyal yaşamına romanda yer verilmemiştir. Kendine ait ofisinde, ayda birkaç hasta dışında danışanı olmazken adını duyurmayı

başarır. O günden sonra yoğun şekilde hastalarıyla ilgilendiği, deneyim ve uzmanlığını geliştirmeye çalıştığı anlaşılmaktadır. Hatta uzmanlaşmaya başladığı intihar konusunda meslektaşları ile işbirliği içine girerek dernek olma yolunda adımlar atmaya başlar.

ÖRNEK OLAY

Uyanık/Akıllı Nusret Hulki, ücretsiz muayene günlerinde kendisinden para koparmak için gelen dolandırıcılar için işe yarar bir yöntem bulur. İçtiği takdirde anında ölebileceğini söyleyerek verdiği karışımı, içmeden kaçanların planları bozulmuş olur. “İntihar komedyasıyla bir doktoru dolandırmaya kalkışan aklını beğeniş ahmak... Vereceğim şerbeti içeydin yüreğin serinlerdi. İşte bu kadar... Martavalcı külhani seni!..”

Duyarlı “Bir koca ne kadar fena olsa, Azrail’den daha korkunç olmaz. Dünya hesaplarını bir yana bırakarak gençliğin temiz aşkına da saygı gerekir. Böyle sevgilerden dramlar değil, neşeli düğünler çıkarmalıdır.”

Girişimci/İş birliğine yatkın Doktor, üzerinde hiç çalışılmamış bir alanda uzmanlaşmaya çalışırken, topluma olan yararını arttırmak için meslektaşları ile iletişime geçer. Bir derneğin kuruluşuna öncülük etmiş olur. “Bu toplantımız sanırım ki, medeni memleketlerin hiçbirinde daha denenmemiş yararlı kuruluşlardan birinin başlangıcı olacaktır. İntihar, öldürenle öldürüleni aynı kişide birleştiren bu doğa dışı olay üzerinde yanılanları uyarmak için fence ve insanca görevimizi yerine getireceğiz.”

Dikkatli/Ön görülü Nusret Hulki, intihar vakası için çağırıldığı konağı inceleyince eskiye oranla serveti azalmış, paşa soyundan gelen bir aile olduğunu anlar. Parasız ve işsiz insanların kadın, kumar, kokain, morfin gibi kötü alışkanlıklara başvuracağını biliyordur. Tahmini doğru çıkar. “Doktor Nusret Hulki Bey, her gördüğü şeyden gereken anlamı araştırıp hemen çıkarıyordu. Konak sahibi Hümayun Paşaoğlu Adil Cevri Bey’de servet epeyce suyunu çekmişti. Eskisine oranla şimdi fakir gibiydiler.”

Tedbirli/Hızlı “Karı koca böyle atıştırlarken hastanın bu oyalanışından yararlanarak doktor tabancanın dolu şarjörünü çekti, aldı. Cebine sakladı.”

İyimser/Duyarlı İntihar gibi karamsarlık içeren zor ve bazen de başarısız olduğu bir konuda, Nusret Hulki’nin olaylara iyi tarafından baktığı görülür. Topluma yararlı olmayı önemsemektedir. Bunu da sadece maddi kazanç olarak değerlendirmedeği söylenebilir. “Bu kurtarma konusunda kendime iş, güç ettiğimin henüz uzun bir geçmişi yoktur. Ama şimdiye kadar yirmiden fazla insan kurtardım. Bu yirmi sayısını her yıl iki, üç rakamıyla çarparsak dünyanın on dörtte ve onu izleyecek sayısız yıllarda topluma ne kadar adam kazandırmış olacağını bir düşününüz.”

Adil Cevri Bey (Bağımlı)

Karakter Adil Cevri Bey, kokain bağımlısıdır. Bağımlılığının ilerlemiş olması nedeniyle ruhsal ve fiziki olarak sağlıksızdır. Ruh hali değişkendir. Kimi zaman dalgın, durgun olmakta, kimi zaman saldırganlaşmakta, kimi zamanda afacan bir çocuk gibi genç kızlara saldırmaktadır. Kendisini diğer insanlardan daha akıllı ve bilgili görür. Felsefi konuşmalar yapar. Doktorla olan konuşmalarında ise alaycı tarafı görülmektedir. Gülfem’e olan arzusu dolayısıyla kıskançlık krizleri geçirir. Sık sık sinirlenir, gördüğü hayaller nedeniyle şüphelerle yaşar ve ev halkını huzursuz eder. İntihara ve şiddete meyillidir.

Aktivite Adil Cevri Bey, babadan kalan miras sayesinde zengin bir hayat yaşamıştır. Fakat eski zenginliği kalmamıştır. Yine de hala ihtişamlı mobilyaların hepsini satmış değildir ve evinde birkaç tane hizmetli çalıştırabilmektedir. İş gücü sahibi olmadığı, varlıklı olduğu için çalışmak zorunda olmadığı anlaşılmaktadır. Doktorun analizine göre hayatına eğlence katma, durgun sinirlerini harekete geçirme isteğine kokain iyi gelmektedir. Bağımlılığı dolayısıyla birbirinden farklı ruh halleri ile günlerini geçirmektedir. Karısı ve çalışanlar, onu sürekli idare etmektedir. Hastalığı sebebiyle ev idaresini, aile ihtiyaçlarını artık umursamamaktadır.

ÖRNEK ANILAR

Kıskanç/Saldırgan “Seni bırakacağım. Gülfem’i alacağım. Biliyorum, oğlum Fahir’in o kızda gözü var. Kıskançlık beni cayır cayır yakıyor. Sevgilime göz atanı, göz bebeğim bile olsa, hiç acımam, çıkarırım. Gerekirse gebertirim, anlıyor musun?”

Kendini beğenmiş Adil Cevri, aklına geldiği gibi her isteğini, arzusunu ve fikrini söylüyordur. Karısı kendisini uyardığında ise karısını küçümser davranışlarda bulunur. Ona göre kendisi eşsizdir ve karısı yaşansa da onun erkeklığı aktiftir. “Benim gibi büyük bir filozof dünyaya her zaman gelmez. Sözlerim mermerler üzerine altın kalemle kazılacak bir yüksekliktedir. Kaba, nobran, terbiyesiz insanlar arasına düştüm. Vecizelerim değerlendirilmiyor.”

Şüpheli/Sağlıksız Adil Cevri, madde bağımlılığı dolayısıyla halüsinasyonlar görüyordur. Etrafındaki insanlara karşı sürekli şüphe ile yaklaşır. “İşte bu kadının bana yaptığı fenalıklar... Kutuların içine tahtakuruları doldurup doldurup haberim yokken getirir, benim döşeğimin içine boşaltır. Bir an beni rahat uyutmaz.”

Bağımlı/Problemlı Adil Cevri'nin eşi,kocasının şeytan ve insan olarak anlattığı ikili ruh haline sebep olarak kokaini gösterir. Bu durumdan dolayı doktora dert yanar. “Kendini büyük bir filozof, güçlü bir erkek, bazen insan, bazen de şeytan sanıyorsun. Böyle bir adamın kahrını benden başka kim çeker? Hangi kadın çeker? Kullandığı o beyaz toza bizi de alıştırmak için oğlunu, kızını, bütün ev halkını zorlayıp duruyor.”